

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Рік видання 43-й. № 9 (1263).

11 БЕРЕЗНЯ 1977 р.

Ціна 2 коп.

ЗАСІДАННЯ КОЛЕГІЇ МІНВУЗУ

В нашому університеті відбулося виїзне засідання Колегії Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР.

Із звітами про роботу своїх вузів за 1976 рік на ньому виступили ректор Донецького університету Г. Я. Пономаренко, в. о. ректора Київського університету П. Г. Бокач, ректор Львівського університету М. Г. Максимович, ректор Одеського університету В. В. Сердюк, ректор Сімферопольського університету О. Ф. Переход, ректор Ужгородського університету Д. В. Чепер, ректор Харківського університету І. Є. Тарапов, ректор Чернівецького університету К. О. Червінський, ректор Харківського юридичного інституту В. Ф. Маслов.

Потім з промовами виступили начальники управлінь і відділів Мінвузу УРСР, а також міністр вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Г. Г. Єфіменко.

Під час перебування в Одеському університеті гости ознайомились з постановкою учебово-виховної і науково-дослідної роботи нашого вузу безпосередньо на кафедрах, в лабораторіях і на факультетах.

ПРИЙОМ НА ЧЕСТЬ СВЯТА

6 березня ректор університету професор В. В. Сердюк влаштував прийом, присвячений Міжнародному жіночому дню 8 Березня.

На прийом були запрошені студентки, які приїхали на навчання в Одеський університет із-за кордону, а також представники громадськості університету.

У своєму виступі на прийомі професор В. В. Сердюк відзначив ту велику роль, яку відіграють жінки у суспільному житті, в міжнародній діяльності, у боротьбі за мир між народами.

На прийомі також виступили: декан механіко-математичного факультету доцент М. Я. Тихоненко, випускниця аспірантури ОДУ громадянка ПНР Ельжбета Якубик, Генеральний консул ЧССР в Києві Б. Попшиел, проректор університету доцент Г. О. Тетерін.

Декан по роботі з іноземними студентами професор А. А. Еннан зачитав наказ по університету, в якому у зв'язку з днем 8 Березня за відмінне навчання і громадську роботу великих груп іноземних студенток оголошено подяку.

З заключним словом на прийомі виступив ректор професор В. В. Сердюк.

Учасницям прийому були піднесені весняні квіти і пам'ятні сувеніри.

В. ГОМІН,
нам. кор.

Репортерська СЛУЖБА

9 березня у великому актовому залі університету відбулися загальнouніверситетські відкриті партійні збори, на яких з доповідю про підсумки роботи в I семестрі 1976—1977 учбового року і завдання парторганізації виступив ректор університету професор В. В. Сердюк. В обговоренні доповіді взяло участь сім комуністів.

З інформацією про роботу партійного комітету за період, що минув після попередніх зборів виступив секретар парткому доцент Л. Х. Калустян.

Партійні збори ухвалили відповідне рішення.

Докладний звіт про збори буде опубліковано.

28 лютого в кінотеатрі «Одеса» відбувся конкурсний вечір колективу Одеського університету, присвячений 60-річчю Великого Жовтня, під девізом: «Спів биття — радянський».

В бесіді за «круглим столом» взяли участь асистент кафедри філософії В. Попков, доцент С. Й. Аппатов, професор О. В. Сурилов, проректор по учбовій роботі доцент Г. О. Тетерін, старший викладач фізичного факультету Н. Г. Пушек, студентка II курсу мехмату Г. Самкова, декан геофаку доцент І. П. Зелінський.

На закінченні, учасники вечора подивились художній фільм «Відпустка, що не відбулася».

У 1929 році його призначили до лав Робітничо-Селян-

го. Це і розповів Котельников. Потім виступили ті, хто рекомендував його, — члени партії з 1905 і 1917 року. На все життя запам'ятав він напутні слова старших товаришів: «Ви, молоді, наша зміна, ви повинні продовжувати ленінську справу...».

Після повернення з госпіталю і до звільнення в запас він працював на штабній

Так відповів більше Василь Григорович Котельников. Нещодавно виповнилося 50 років перебування його в лавах Комуністичної партії Радянського Союзу. І хоча йому не довелось взяти участь безпосередньо у революційних подіях (коли звітка про революцію в Петрограді докотилася до Забайкалья, Василю Котельникову тільки-ні виповнилося 10 років), та він брав участь в вирішенні всіх тих величезних соціально-економічних і політических завдань, які поставив Великий Жовтень перед його поколінням. Життя його — дзеркало, в якому відображене майже 60-річний шлях нашої Радянської держави.

1926-й рік. По всій країні йшли ленінські призови в партію. Важким тягарем на серці лежала смерть Ілліча, та прагнення зайняти місце в авангарді продовжуваців його справи, будівників нового суспільства приводило людей в партійні осередки.

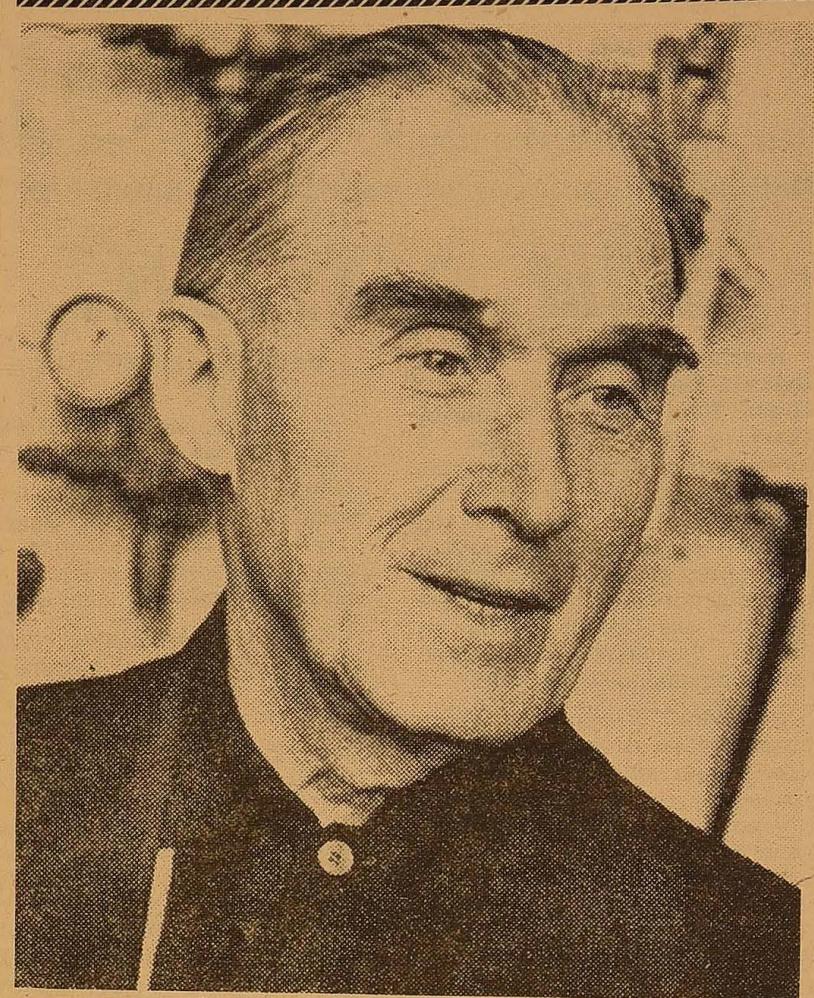
І ось одного дня комуністи паровозоремонтних майстерень залізничної станції Чиги-1 прийняли кандидатом у члени ВКП(б) кількох комсомольських активістів, серед них — Василя Котельникова. І хоча його добре знали, все ж попросили: «Розкажі біографію...».

Що міг Василь розповісти про себе? Що народився в 1907 році в місті Верхньодніпровські Забайкальської губернії, 5 років провчився у залізничній школі, з 14 років почав працювати — спочатку робітником в аптечному складі, потім після переїзду батьків на станцію Єрофей Павлович Амурської залізниці — учнем слюсаря в депо. Там вступив у комсомол і одночасно був зарахований бійцем частини особливого призначення. Разом із співробітниками транспортувального відділу ДПУ брав участь у чергуваннях, патрулюваннях, охороняючи залізницю від диверсантів.

З 1925 року — на станції Чиги-1, був учнем токаря по металу в школі ФЗН при паровозоремонтних майстернях, а закінчивши цю школу залишився тут працювати токарем... Був обраний членом комітету комсомолу майстером.

Це і розповів Котельников. Потім виступили ті, хто рекомендував його, — члени партії з 1905 і 1917 року. На все життя запам'ятав він напутні слова старших товаришів: «Ви, молоді, наша зміна, ви повинні продовжувати ленінську справу...».

Після повернення з госпіталю і до звільнення в запас він працював на штабній

П'ЯТДЕСЯТ РОКІВ У ПАРТІЇ

ЖОВТЕНЬ. ЕПОХА. ЛЮДИ.

роботі. Сумлінну службу його у Збройних Силах Батьківщини відзначила орденами Червоного Прапора, Червоні Зірки, кількома медалями.

З 1962 року Василь Григорович працює в нашому університеті інженером ПНДЛ-2. Ось що розповідає його колега Валентина Юріївна Баклан, старший науковий співробітник лабораторії, кандидат наук:

— З Василем Григоровичем ми працюємо разом вже 15 років. У нього справді чудові руки — йому додають найтоншу, мініатюрну роботу. Не задоволяючись запропонованим, він завжди вносить в конструкції щось своє, оригінальне, що полегшує експлуатацію приладів. Одним словом, великий патріот лабораторії, вболіває за її успіхи й невдачі. Поважаємо ми його всі, любими.

Це справжній наставник молоді. Багато нинішніх працівників лабораторії вважають його своїм вчителем, звертаються й зараз до нього за порадами, за консультаціями. Багатом він колись дав напутнє слово, рекомендацію для вступу в партію. Серед них і проректор по учбовій роботі доцент Г. О. Тетерін, доцент хімфаку О. Н. Софонков інші.

Повним байдужості, натхнення звучать слова ветерана партії до молоді:

— Хочу побажати молоді бути завжди відданими своїй Батьківщині, партії, безустанно боротися за здійснення накреслених нею планів, як це робили люди старшого покоління.

Про ветерана партії можна писати багато. Адже в його долі яскраво відбилася історія зростання і змужніння нашої Батьківщини, народжені Великим Жовтнем. І сьогодні, як і раніше, в одному строю з будівниками комуністичного майбутнього кроку В. Г. Котельников, рік вступу в партію якого — 1927-й.

Великого Вам щастя, Василю Григоровичу!
К. ЄВДОКИМОВА,
наш кореспондент.
Фото Д. Шиліна.

ЗАПРОШУЄ ХІМІЧНИЙ

НАШ ФАКУЛЬТЕТ

ПЕРШЕ ЗНАЙОМСТВО

Питанням розвитку хімічної науки і промисловості в нашій країні було, приділено велику увагу на ХХV з'їзді КПРС. В документах з'їзду зазначено, що інтенсифікація економіки і підвищення її ефективності ставлять високі вимоги зокрема перед хімією. У звязку з цим підготовка висококваліфікованих спеціалістів-хіміків на нашему факультеті є почесним і відповідальним завданням.

Хімічний факультет Одеського держуніверситету є одним з найстаріших і відомих хімічних центрів країни. Історія його розвитку тісно пов'язана з ціллю плеядою видатних вчених-хіміків: В. В. Марковникова — учня А. М. Бутлерова, Л. В. Писаржевського, А. А. Вериго та ін. Вихованцем нашого університету був видатний радянський вчений Герой Соціалістичної Праці акаадемік М. Д. Зелінський. Нині на хімічному факультеті навчається понад 400 студентів денної та 270 студентів вечірнього відділення. Факультет готує спеціалістів-хіміків також для ряду соціалістичних країн, що розвиваються. Студенти протягом навчання проходять підготовку на шести кафедрах і в двох проблемних науково-дослідних лабораторіях факультету, в складі яких працюють 1 академік АН УРСР, 6 професорів, докторів наук і 26 кандидатів наук, доцентів.

Кафедри факультету і проблемні лабораторії оснащені сучасним устаткуванням і приладами, які дозволяють про-

водити дослідження на високому науковому рівні.

Лекції, семінарські заняття, робота в лабораторіях факультету — все це забезпечує високу теоретичну підготовку і набуття практичних навичок.

Після третього курсу студенти нашого факультету спеціалізуються в одній галузі, яку вони самі обирають, наприклад, хімік-органік, хімік, фізико-хімік, біохімік тощо. Студенти в період виробничої переддипломної практики знайомляться з крупними хімічними підприємствами республіки, працюють у лабораторіях провідних заводів і науково-дослідних установ «Київ», «Донецька», «Запоріжжя», «Горлівки», «Лисичанська» та інших міст країни. Крім того, студенти-хіміки виїжджають на практику в університети Чехословаччини, Німецької Демократичної Республіки, університет приймає студентів з цих же країн у се-

бі для ряду соціалістичних країн і країн, що розвиваються. Студенти протягом навчання проходять підготовку на шести кафедрах і в двох проблемних науково-дослідних лабораторіях факультету, в складі яких працюють 1 академік АН УРСР, 6 професорів, докторів наук і 26 кандидатів наук, доцентів.

Кафедри факультету і проблемні лабораторії оснащені сучасним устаткуванням і приладами, які дозволяють про-

Н. ОЛЕНОВИЧ,
декан хімічного
факультету доцент.

КАФЕДРИ

Кафедра фізичної хімії, як і всі інші кафедри хімічного факультету, інтенсивно працює над підвищенням якості підготовки молодих спеціалістів, виховання їх в дусі радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму.

Велику увагу приділяє кафедра науково-дослідній роботі. Як і в попередні роки, зусилля вчених спрямовані, з одного боку, на вдосконалення старих і розробку нових способів виділення невеликих кількостей істинно-та колайдно-розчинних речовин з великих об'ємів водних розчинів, а з іншого боку, на пошуках дешевих і одночасно високоекспективних каталізаторів електрохімічного горіння топлива.

Обидва напрямки є традиційними для кафедри і розвиваються нею тривалий час. Досягнення кафедри у цих напрямках широко відомі у нас в країні і за кордоном.

Одна з шести

Найбільш значним результатом робіт по першому напрямку має стати завершення досліджень по з'ясуванню закономірностей флотаційного виділення з води емульгованих нафтопродуктів і металомістких аніонів, а також підготовка до захисту трьох кандидатських дисертацій (В. А. Борисов, А. Н. Пуріч, В. К. Осоков). Підсумком робіт по другому напрямку буде досягнення докторської дисертації доцента О. Н. Софонова.

Проблема концентрування великих об'ємів розбавлених розчинів і проблема розділення фаз у великих об'ємах рідких мікрогетерогенних систем належить до числа проблем, від успішного вирішення яких у значній мірі залежить прогрес багатьох галузей промисловості: хімічної, гідромета-

лургічної, гірничо-збагачувальної та ін.

Виключне значення ці проблеми мають для практики очищення стічних вод промислових підприємств і освоєння мінеральних ресурсів світового океану.

Одним з досить перспективних методів концентрування розбавлених істинних і колайдних розчинів є флотація. На вивчені різних типів флотаційних процесів зосереджені зусилля частини співробітників кафедри фізичної хімії.

Крім флотаційних процесів, на кафедрі досліджують закономірності адсорбції поверхнево-активних речовин на межах розділу фаз «рідина—газ» і «рідина — тверде тіло».

За матеріалами досліджень опубліковано понад 60 статей, отримано 5 авторських свідоцтв, захищено 3 кандидатські дисертації.

Наш кор.

ДОЗВІЛЛЯ З КОРИСТЮ

Скрильов, доцент О. Н. Софонков, доцент Ф. В. Макордей, які розповіли про життя молоді в Угорщині і Австрії.

«ІНДИКАТОР». Значно посилилась інтернаціональна робота клубу. Часто організовуються зустрічі студентів з різних країн, що навчаються на нашому факультеті.

Клубівська художня самодіяльність залишається на високому рівні, що було добре видно під час засідання Клубу клубів.

На засідання виносяться щораз більше наукових проблем. Хотілося б, щоб ця тенденція збереглась і в наступному році.

ПРАЦЮЮТЬ КЛУБИ

«РАДИКАЛ». 1976 рік приніс членам клубу знайомство з багатьма цікавими людьми: учасниками Великої Вітчизняної війни; викладачами Сєдеського університету, що розповіли про систему освіти в Угорщині.

Клуб встановив співробітництво з іншими факультетами. Прикладом цьому може послужити виступ на святковому засіданні 5 березня 1976 року доцента філфаку В. О. Фабіанської з розповіддю про становище жінки в Італії. Всі ті співробітники, які побували за кордоном, ділилися на засіданнях клубу своїми враженнями. Про систему освіти і становище студентів в Югославії члени клубу почали від

уявлення про кафедру, про хімічний факультет, про клубівську роботу.

«ПОТЕНЦІАЛ». За минулій рік було проведено чимало цікавих засідань, з яких кращими були Клуб клубів, урочисті проводи випускників, святкове засідання, присвячене 59-річниці Жовтневої революції. На новорічному засіданні виступали професор Л. Д.

На засіданні клубу «Індикатор» кафедри аналітичної хімії частими гостями бувають вчені іншіх вузів Одеси. Одна з них — завідуюча кафедрою наукового комунізму Одеського тех-

нологічного інституту Л. В. Гладка. На іншому зімку — студентка I курсу хімфаку Макелола

ГОТУЄМО ДОСЛІДНИКІВ КУТОЧОК НСТ

Науково-дослідна робота на хімічному факультеті входить як обов'язкова в навчальні курси й практикуми всіх кафедр, ця робота виконується під час навчання за розкладом. Крім цього, 280 студентів хіміків ведуть велику дослідну роботу по держбюджетній і господарській тематиці.

Про свої дослідження студенти доповідають на засіданнях наукових гуртків кафедр, на щорічних університетських наукових конференціях, а також беруть участь в подібних конференціях інших вузів країни. В минулому навчальному році, наприклад, студенти М. Попов і М. Чоморова виступали з доповідями на студентській науковій конференції Ленінградського держуніверситету. Ці доповіді відзначенні траметами ЛДУ.

Більший інтерес викликає в студентів міжфакультетський науковий студентський гурток фізико-хімічних проблем біологічних процесів, організований при проблемний науково-дослідній лабораторії № 5. Цей гурток об'єднує 15 студентів II-V курсів хімічного, біологічного і фізичного факультетів.

Щорік студенти-хіміки направляють свої роботи на Республіканський огляд конкурс. В 1976 році було направлено 18 робіт. Студенти з нетерпінням чекають результатів конкурсу.

О. БЕЛОУСОВА,
доцент, науковий керівник НСТ хімфаку.

Т. ГУДИМОВИЧ.

Випуск для стафокласників, майбутніх абітурієнтів

Правофлангові

Знайомтесь: Валентина Мурзіна. П'ятикурсниця хімічного факультету. Ленінський стипендіат.

...У неї позаду майже п'ять років навчання. П'ять років напруженої роботи. Якість її основної роботи — навчання — була завжди високою, відмінною. Зараз уже підраховано середній бал залікової книжки кожного п'ятикурсника. У Валі він становить 4,95.

Протягом двох років вона була членом комсомольського бюро, очолювала академсектор, потім друзі обрали її комсоргом факультету, нині Валя є заступником секретаря. Неодноразово відзначалася грамотами комітету комсомолу.

З III курсу Валя Мурзіна працює над розробкою наукових тем в гурткові при кафедрі. Виступала на наукових конференціях. Її робота представлена на республіканській і всесоюзний конкурсах. В сьогорічній конференції теж візьме участь.

Окрім наукової роботи при кафедрі хімії колоїдів і полімерів вона активно працює в галузі суспільних наук, член клубу «Іскра» при кафедрі історії КПРС.

Отак і прожила Валя Мурзіна усі роки навчання в університеті: цікаво, змістовно, плідно.

I. ВОЛОШАНОВСЬКИЙ,
старший викладач, заступник
декана хімічного факультету.

Гуртожиток — наш дім

Як живуть і відпочивають студенти нашого факультету, що мешкають у гуртожитках № 1 і № 3?

Колектив гуртожитку — одна велика сім'я. Під керівництвом студентських рад і за активною участю всіх студентів у гуртожитках проводиться багато заходів. Це й вечори, присвячені знаменним датам, і вечори відпочинку. Це й цікаві лекції з різних тем, і зустрічі з людьми.

Добре поставлена робота політичного сектора в гуртожитку № 1. За останній час для студентів були прочитані такі лекції: «БАМ — будова віку», «ХХV з'їзд КПРС про побудову матеріально-технічної бази комунізму», «Епоха Відродження і творчість Тіціана».

У гуртожитку систематично працює кінолекторій, часто демонструються документальні фільми, збирники мультипліфімів. Ініціатором багатьох заходів у гуртожитку № 1 виступає кафедра політекономії. Справді батьківське піклування виявляють викладачі цієї кафедри про побут і дозвілля студентів. Особливо хочеться відзначити доцента цієї кафедри А. К. Яковлеву, який витрачає багато часу і сил для того, щоб життя студентів у гуртожитку було цікавим.

На хімічному факультеті стало доброю традицією проведення військових засідань клубів наших кафедр у гуртожитках. Нещодавно відбулось

виїзне засідання клубу «Індикатор» кафедри аналітичної хімії на тему: «Радянський спосіб життя». Перед студентами виступили декан факультету, завідувач кафедрою аналітичної хімії доцент Н. Л. Олениович, доцент цієї кафедри Г. Ф. Танциора. Після їх виступу розгорнулась цікава дискусія. Свої думки висловили студенти Т. Копусь, Г. Найденко, Н. Чмирьова і багато інших.

Цікава робота проводиться і в гуртожитку № 3. Там проведено лекції про міжнародне становище, про відносини СРСР з капіталістичними країнами, проведенні вечорів відпочинку.

В обох цих гуртожитках випускаються газети, оформляються стенди, працюють фотолабораторії.

В гуртожитках ведеться велика робота по підвищенню рівня санітарного стану. Систематично санітарний сектор проводить рейди перевірки санітарного стану. В гуртожитку № 1 оголошено конкурс на кращі кімнати. Кращі кімнати будуть нагороджені телевізорами і холодильниками.

Зраз робота студентських рад і всього колективу гуртожитків направлена на гідну зустріч 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

В. МЕНЧУК,
комісар гуртожитку № 1,
М. ПАЛАМАРЧУК,
студент II курсу хімфаку.

Академік О. В. Богатський: хімія — наука майбутнього

Багато школярів, мабуть, цікавляться, як люди стають вченими. У одних любов до предмета проявляється з дитинства — і не випадково. Коли у Вас вперше проявилася любов до хімії! — Як це зв'язано з професією Вашого батька?

— Я виріс в родині хіміків. Мій батько був хіміком, моя мама — теж хімік. Я, однак, затрудняюся відповісти на запитання про те, коли зародилася в мене любов до хімії. Інтерес до цієї науки з'явився в школіні роки. Справжня любов до хімії виникла тоді, коли я уже в університеті почав її поглиблено вивчати. Атмосфера хімічної лабораторії мені була зв'язана і милою з дитинства. Я застеріг би від спрощеного розуміння цієї проблеми. Людина формується під впливом багатьох факторів, в тому числі — під впливом сім'ї. Я назавжди зберіг велику любов до моого батька — Всеволода Дем'яновича Богатського, котрого вважаю своїм першим учителем, другом і наставником. Жаль дуже, що він помер, до того ж дуже рано. Я був тоді студентом, і піркота цієї втрати була безмежною. Впевнений, що батько, його приклад, його образ були дуже важливими у виборі моєї професії. Проте впливало і багато інших фактів. Так що все це складно і не завжди можна однозначно відповісти на такі запитання. Сімейна традиція хіміків проводжується. Моя дружина теж хімік.

Чи обов'язково йти шляхом своїх батьків? Чи не обмежує це самостійність у виборі професії? Адже кожному хочеться бути самим собою!

— Ні, звичайно. Про будь-які обмеження не може бути й речі. Це в корені неправильно. Моя дочка, наприклад, не хоче бути хіміком, і я цілком розділяю її бажання знайти свій шлях у житті. Тричі не

праві ті батьки, які нав'язують свою професію дітям. Від цього нічого хорошого чекати не можна. Ви цілком правильно вважаєте, що кожен хоче бути самим собою.

Яке місце Ви відводите науці хімії серед інших природничих наук?

— Місце хімії серед природничих наук достатньо визначене, і я нічого не можу додати до цього. Хімія має дуже важливе значення для пізнання людиною навколошнього світу, для створення нових матеріалів, нових технологій, незліченної кількості цінних речовин. Впевнений, що роль хімії буде зростати, і хімічні процеси будуть все більше витісняти механічні. Зарах загально-прийнято, вважати, що голов-

науковим підрозділом є Одеські лабораторії інституту загальної та неорганічної хімії АН УРСР і їх дослідний завод. Зарах ці лабораторії реорганізуються в Фізико-хімічний інститут АН УРСР, перший інститут Академії Наук республіки в Одесі. Основним науковим напрямком нового інституту є: вивчення структури практично цінних органічних і неорганічних речовин та шляхів їх синтезу; застосування фізичних методів в хімії і розвиток методів аналізу; комплексне вивчення хімічних речовин морського басейну і знаходження шляхів їх раціонального використання. Перспектива розвитку досить добра. Є всі підстави вважати, що він бу-

де одним із провідних академічних інститутів.

Які зв'язки Південного центру з університетом?

— Правильно говорити не про зв'язки Південного центру з університетом, а про зв'язки окремих підрозділів АН УРСР з університетом. Хімічний інститут, про який я говорив раніше, — тісно пов'язаний з хімічним факультетом університету. Одна з кращих форм цього зв'язку — академічно-університетський науковий комплекс з органічної і біоорганічної хімії. В комплексі зараз входять три відділи лабораторії ІЗНХ АН УРСР, кафедра органічної хімії та Проблемна лабораторія № 5 Одеського університету. На базі комплексу здійснюється підготовка студентів по чотирьох спеціалізаціях хімічного факультету. В комплексі проводяться широкі наукові дослідження, в яких беруть участь понад 200 наукових співробітників, в тому числі 3 доктори і близько 30 кандидатів наук. Такі комплекси слід всебічно розвивати. Ми раді тому, що аналігічний комплекс організовано із астрономії. В цілому, — чим тісніше академічні інститути будуть зв'язані з університетом, тим краще для загальнотої користі, для розвитку наукових досліджень і підготовки студентів.

Що б Ви хотіли сказати випускникам школ, що готуються до вступу на хімічний факультет нашого університету?

— Зaproшуємо на хімічний факультет. Вступивши на цей факультет ви здобудете включно захоплюючий і гарний фах.

Інтерв'ю провели
Е. МАРКІНА та В. БОРЕЦЬКИЙ.

ОСТАННІ КАНІКУЛИ

Канікули... Адже це останні канікули. Кожному хотілося б провести їх так, щоб запам'ятатися, таї сил набратися — бо попереду захист дипломів. Нам дісталася путівка в Ленінград. І ось 30 січня.. За вікнами швидкого Ленінградського поїзда залишився перон Одеського вокзалу.

Нам відразу пощастило. В цьому поїзді поверталися з Антарктиди 21 радянська експедиція. Зустріч і розмова про Антарктиду, про погоду, про умови роботи при 80 градусах

морозу, про людей — сильних духом. На пам'ять про себе полярники залишили автографи і скромні сувеніри — фотознімки селища «Молодіжнє» та місцевих мешканців Антарктики — імператорських пінгвінів.

Ленінград — колиска революції. Скільки пов'язано у людства з цим містом! Це Петро і легендарна Аврора, це Зимовий палац і Петровавська фортеця, Петроворець і Марсове поле, це Піскарівське кладовище і Ермітаж, це Пушкін і Ленін. Це місто на

Неві пережило труднощі блокади, тут будують атомні криголами.

Кожного дня по 2—3 екскурсії, а ввечері ми поспішали в концертний зал «Октябрський» на зустріч з югославськими артистами, «Зимовими зірками» чи драматичним театром.

Зустрічі, зустрічі, враження. Так, за 4 дні ми побачили багато прекрасного, та це занадто мало щоб побачити весь Ленінград — місто мостів, місто музеїв, театрів, місто революційної, бойової і трудової слави.

А. ТИМЕНЮК,
студентка V курсу хімфаку.

Революційний тримали крок

(Продовження).

У цілком секретному листі
агенції нового директора
Одеських Вищих жіночих
курсів, після читання Одессько-
го училища з мініструм
освіти Кассо є вісім до-
кументів про причетність до
робітничого руху і співчуття
їхому найбільш прогресивних
курсисток Вищих жіночих
курсів.

До революційного руху сту-
дентів Одесського університе-
ту присідувались революцій-
но настроєні курсистки. У
приміщенні Вищих жіночих
курсів (Пастера, 42), як і в
інші корпуси Одесського уні-
верситету, були введені 15 го-
родових.

Нудьгуючи, вони збира-
лись, під час заняття в одній
з незайнятих аудиторій, гра-
ли в карти, співали хором.
Професорам доводилось не
раз просити їх припинити спі-
вати, не заважати проводити
заняття.

Нова хриля революційної
боротьби робітничого класу,
що охопила всю країну після
кривавих злодіянь 4 квітня
1912 року, — розстрілу на
Ленських золотих приє-
ках була підтримана прогре-
сивним студентством Новоросійського університету і
курсистками Вищих жіночих
курсів.

У книжці «Одесському уні-
верситету — 100 років» ав-
тори пишуть: «Студенти —
члени РСДРП взяли активну
участь у відновленні Одеської партійної організа-
ції, керівники якої були за-
арештовані влітку 1912 року.
Колишній студент універси-
тету Я. Боград почав редак-
гувати після арешту В. В. Вор-
овського газету «Одесський
кур'єр», перетворену більшо-
виками у свій легальний ор-
ган. Цей орган був закритий
жандармерією. З березня

1913 року. На зборах студен-
тів-більшовиків Новоросійського університету т. Бог-
рад вініс пропозицію понови-
ти видання газети під на-
звою «Світоч». Студенти про-
водили платні лекції, гроши-
ві збори у фонд цієї газети.

У квітні 1914 року демо-
кратичне студентство органі-
зувало одноденний страйк-
протест проти заборони полі-
цією святкування пам'яті великої українського поета-
революціонера Т. Г. Шевченка.

Велику пропагандистську і
організаторську роботу в пе-
ріод боротьби за перемогу со-
ціалістичної революції на
Одещині провели колишній
студент Новоросійського уні-
верситету А. Хмельницький і
курсистка Вищих Одесських
жіночих курсів Г. Панкратова.
Перший був обраний ке-
рівником Одесського Комітету
РСДРП(б), а друга — керів-
ником партійної організації в
Пролетарському районі Оде-
си (тепер Іллічівський район).
За цими молодими комуніс-
тами ішла краща частина
студентів Новоросійського
університету і Вищих жіно-
чих курсів.

24 жовтня 1917 року, без-
посередньо перед революцій-
ними подіями в Петрограді,
більшовицька газета «Робіт-
ничий шлях» (під таким за-
головком виходила тоді «Правда») поруч з іншими
повідомленнями вмістила ін-
формацію про студентський
революційний рух в Новоросійському університеті.

На завершальному етапі за
перемогу Радянської влади на
Одещині краща частина
студентства ішла за більшо-
виками, із зброєю в руках би-

РЕПОРТЕРСЬКА СЛУЖБА

Минулий місяць філоло-
ги завершили виїздом групи
вчених в Білгород-Дністровсь-
кий район, де прочитали цілій
ряд лекцій, зустрілися з трудачими, студентами
педучилища, учнями старших
класів школи і району.

В цих днях філологічної
науки взяли участь доценти
Л. А. Бурчак, Е. В. Влади-
мирів, П. Т. Маркушевсь-
кий, В. О. Попова і Ф. П.
Смагленко.

В перший же день, як
тільки приїхали в місто, на-
ші філологи приступили до
цієї нелегкої але потрібної
роботи. Вони виступили пе-
ред учнями старших класів
школ № 1, 3, 4, на хлібзаводі,
на будівельному майданчику.
Робочий день був зав-
ершений зустріччю вчених-
філологів зі студентами пед-
училища. Говорили про роз-
виток філологічної науки в
університеті, про факультет.

Наступного дня вчені ви-
ступили в школах району —
в Шабській, в обох Випас-
нянських і Старокозацькій.
Завершили свою роботу ви-
ступом перед зібраним вчи-
телів української та російсь-
кої мови і літератури всього
району.

Такі виступи вчених філо-
логічного факультету стали
традиційними і наші філolo-
ги є бажаними гостями.

Великий байкар

До 150-річчя з дня народження Л. І. Глібова.

Леонід Іванович Глібов —
визначний майстер україн-
ської реалістичної літерату-
ри XIX століття. Його бай-
карська творчість ось уже
понад сто двадцять років по-
лонить усе нові й нові покоління читачів.

В дитячі роки Глібов був
свідком жорстоких знищень,
що їх терпіли кріпаки від по-
міщиків Родзянків. У одного
з них, Аркадія, в 1824 р.
побував О. С. Пушкін по до-
розі до с. Михайлівського і
характеризував його як са-
мовладну і розпусну людино-
ту. Т. Г. Шевченко в своєму
щоденникові теж згадав про
цього «отвратительного ста-
ришку» як про розбещено-
го кріпосніка.

Юний Глібов не цурався
селян. Це дало можливість
з ранніх літ добре обізнати-
тися з народною мовою, українським фольклором. В
1847 році виходить другом
перша збірка поета російською
мовою «Стихотворения Леоніда Глібова». В ній по-
мітно неабиякий поетичний
хист, але й віддано данину
наслідуванню відомих поетів.

Світогляд Глібова форму-
вався під впливом творчості
визначних українських пись-
менників другої половини
XIX століття — Марка Вов-
чка, Степана Руданського,
Івана Франка, Панаса Мир-
ного. На молодого літерату-
ра особливо вплинув Шев-
ченків «Кобзар», припали
йому до душі й «Приказки»
Є. Гребінки. Це й привело до

думки спробувати свої сили
в українській поезії.

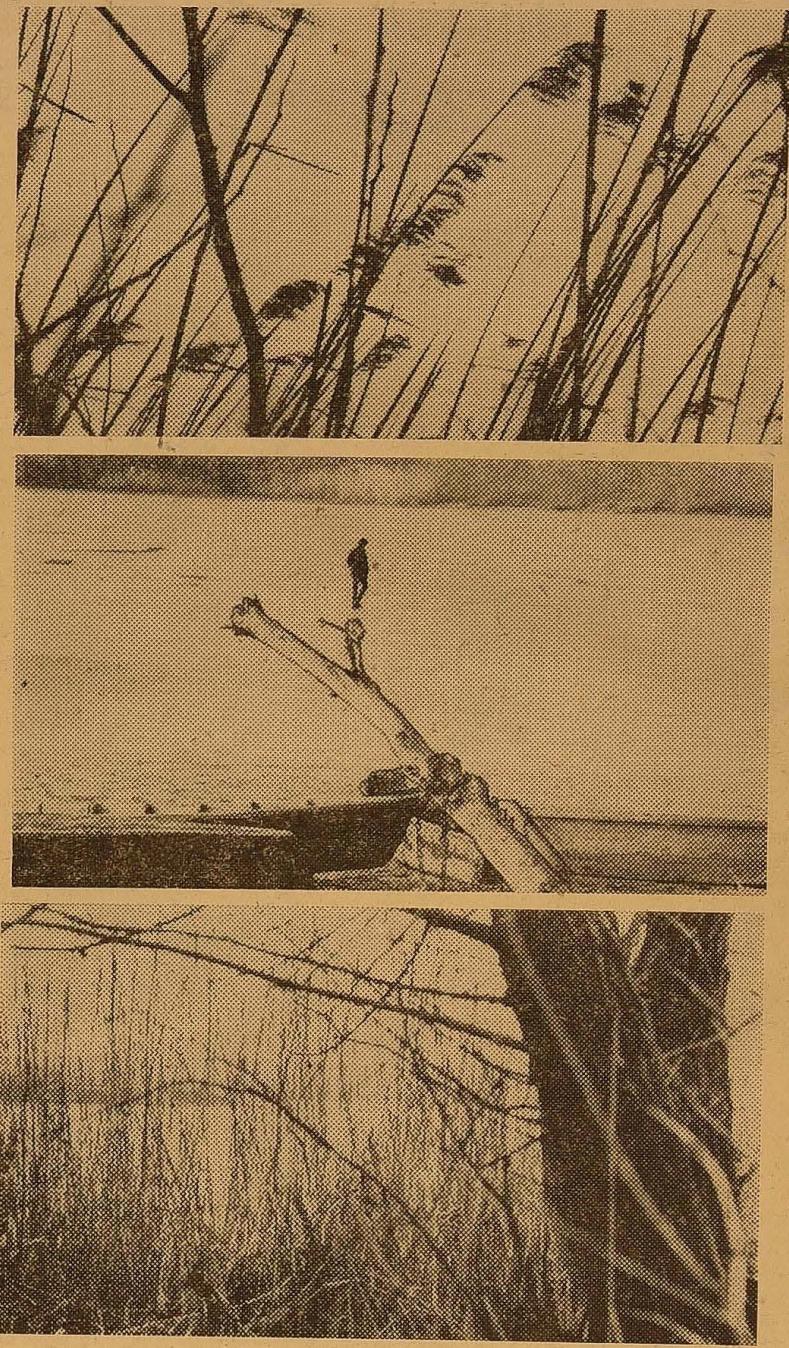
Л. Глібов виступав у різ-
них жанрах, але його місце
в історії літератури визначено
байкарською діяльністю.
Розглядаючи традиції Котля-
ревського, він використовує
її досвід французького бай-
каря Лафонтена і особливо
російського байкаря Крило-
ва.

Байки Глібова глибоко на-
родні за змістом. У них від-
бито психічний склад, розум,
мораль, прагнення і споді-
вання народу. Це й зумов-
лює національну своєрі-
дість його творчості.

Уперше Глібов виступив з
байками в 1853 році в «Чер-
ніговських губернських ведо-
мостях» і до 1860 року
вмістив у цій газеті тридцять
п'ять байок. Його твори дру-
кувалися також у журналі
«Основа», в газеті «Черни-
говський листок», редакто-
ром, коректором і найдіяль-
нішим працівником якої був
сам поет. В окремих номерах
газет Глібов пише про
безпросвітне життя провінці-
альних чиновників, приділяє
увагу питанням освіти, пові-
домляє про видання О. Гер-
ценом «Колокола».

Як представник різночин-
ної інтелігенції, Глібов прав-
диво показав огній й обур-
ливі сторони самодержавно-
го ладу. Він нещадно і
сміливо викривав знущання
влади над народом, хабар-
ництво і несправедливість чи-
новників, аморальність па-
ратичного класу. Але на сус-
пільно-політичних поглядах
письменника позначилися лі-
берально-народницькі ілюзії,

Початок березня

Фототриптих Д. Шиліна.

В. РУЖЕЙНИКОВ,
доцент.
(Далі буде).